

Osavuositarkastus I (1.1.-31.3.2019)

Yleinen taloudellinen tilanne

Osavuositarkastuksessa tarkastellaan Euran kunnan talouden tilannetta maaliskuun lopulla, joka tasaisen kertymän mukaan pitäisi olla lähellä 25%. Katsauksen lopussa on konserniyhtiöiden arviot alkuvuoden kehityksestä. Toinen katsaus ilmestyy elokuussa puolen vuoden toteuman pohjalta.

Koko maan osalta kuluvan vuoden talouskehityksessä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia alkuvuonna, joskin hieman talouskasvun on ennakoitu olevan aiempaa arviota heikompaa. Työllisyyden kehitys on kuitenkin yllättänyt positiivisesti ekonomistit ja myös Satakunnassa aluetalouden positiivinen vire näkyy työllisyyden vahvistumisena.

Satakunnassa työttömyysprosentti oli maaliskuussa 9,4% (2018: 10%), jossa laskua vuoden takaisesta on 7,7%. Alhaisimmat työttömyysprosentit ovat eteläisessä Satakunnassa. Eurassa oli maaliskuun lopussa 358 (2018: 363) työtöntä työnhakijaa ja työttömyysprosentti 6,7 % (2018: 6,8 %), jossa siis lukuina on hyvin pieni lasku. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä on pysynyt 42 henkilössä ja TE-palveluissa ollaankin huolissaan nuorisotyöttömyyden alenemisen pysähtymisestä.

Väkiluku on kehittynyt alkuvuonna viime vuoden reilun laskun jälkeen positiivisesti ja on noussut 25 henkilöllä 11 758 henkilöön.

Euran kunnan taloudellinen tilanne edelleen heikko – menot jatkavat kasvuaan

Viime vuodelta alijäämää kertyi 3,9 milj. euroa. Alijäämän taustalla oli verotulojen huomattava lasku ja talousarvioleikkausten jääminen toteutumatta. Kuluvan vuoden kehityksen taustalla näyttää olevan samat tekijät. Viimeisimmän verotuloennusteen perusteella talousarvioon arvioidusta 44,5 milj. verotuloista tultaneen jäämän lähes miljoona euroa.

Verrattaessa tämän vuoden talousarviota viime vuoden tilinpäätökseen, tämän vuoden määrärahoihin on varattu noin 2,6 milj. vähemmän. Tämän eron kiinni kuromiseksi on aloitettu talouden ja palveluiden vakauttamistyö.

Alkuvuoden toteuman perusteella ero tulojen ja menojen välillä on vain suurentunut. Tammi-maaliskuussa menot olivat viime vuoteen verrattuna 0,9 milj. euroa suuremmat. Jos kunnan menot ylittävät viime vuotisen tason kolmen kuukauden tarkastelu jaksolla lähes miljoonalla, ei loppuvuoden suunta ole hyvä.

Lautakunnissa suurimmat haasteet taloudenhallinnassa sivistyspalveluissa ja perusturvassa (taulukot tekstin lopussa)

Sivistyslautakunta arvioi lisämäärärahararpeen olevan hyvin todennäköinen ilman toiminnallisia muutoksia. Kulujen toteuma on maaliskuun lopun tilanteessa 26,1 %. Kasvua on viime vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden 3,8%, joka euroina on lähes 200 000.

Vastuualueista koulutus ja ohjaus sekä hyvinvointipalvelut etenevät toimintakuluissa talousarvion mukaisesti.

Mikäli varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palkkakehitys on vuoden loppuun nykyisen kaltainen, tulee molemmilla vastuualueilla ylitystä palkkamenoissa yli 200 000 euroa. Perusopetuksen tuntikehitys ja varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä 1.8.2019 vaikuttavat olennaisesti palkkojen määrään. Lisäksi näyttää, että varhaiskasvatuksen palvelusetelimenot ylittyvät noin 100 000 euroa.

Teknisten palveluiden toteuma on 26,7%. Kulut ovat kasvaneet 6,2% viimevuodesta, mikä euroina tekee 85 000. Mutta myös tuotot ovat kasvaneet saman verran viime vuodesta. Tekla on (17.4.) kokouksessaan raportoinut lähinnä investointihankkeiden tilanteesta:

- päiväkotit Euranrinkilän rakentaminen on aloitettu
- päiväkotit Lemminkin peruskorjaus ja laajennus etenee suunnitellusti
- Kuntomuksen muutostöiden kartoitus käynnissä
- Karhunkien ja Pentti Eskolan tien kunnallistekniikan urakat aloitettu
- Möljän laiturialueen/rakenteiden asennus huhtikuun aikana
- Pajurannan kiinteistöillä tehty viemäriremontti
- vesimittareiden uusinta Kiiskienmäen alueelle

Kokonaisuutena hallituksen alaisten **kuntajohtamisen, vetovoimapalveluiden, hallintopalveluiden ja konsernin tukipalveluiden** toteuma kulujen osalta on 25,5%. Vähennystä viime vuoteen nähden on 4,5% eli noin 160 000 euroa. Merkittävä osuus on työvoimapalveluiden siirtymisellä perusturvaan, eli ”säästö” näkyy toisen alueen kuluissa.

Konsernin tukipalveluiden toteuma on 26,5% ja kulut ovat laskeneet 2,9% viime vuodesta. Toteumassa näkyy vielä 1.4. teknisiin palveluihin siirtyneet toimitilapalvelut, joiden osalta tehostumista odotetaan erityisesti syksystä, jolloin siirrytään kahden valmistuskeittiön malliin. Myös elintarvikkeiden kilpailutuksen ennakoidaan tuovan säästöjä. Näin arvioiden palvelualueen määrärahat riittäisivät vaikka toteuma on yli 25%.

Perusturvapalveluiden tammi-maaliskuun toimintatuotot (20,5%) ovat jäämässä alle talousarvion. Toimintatuottojen kehityksessä pitää ottaa huomioon tulosraportin ajankohta, jolloin kaikki maaliskuulle tulevat tuotot eivät ole ehtineet kirjautumaan (esim erityisryhmien valtion korvaukset).

Toimintakulut ovat toteutuneet vuoden ensimmäisen kolmen kuukauden aikana lähes talousarvion mukaisesti (25,6 %). Henkilöstökulujen toteuma (23,5) on talousarvion raamissa kun huomioidaan kesäkuussa maksettavat lomarahat. Elokuun toteumasta voidaan luotettavammin arvioida määrärahan riittävyys.

Vuoden 2018 tilinpäätöstoteumaan peilaten vuoden 2019 talousarvio on lähtökohdiltaan haasteellinen, ja tammi-maaliskuun 2019 toteuman perusteella vuoden 2019 talousarvio uhkaa ylittyä erityisesti palveluiden ostoissa. Palvelujen ostojen toteuma on 26,3 %. Palvelualueen kulut ovat kasvaneet 9% viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Perusturvapalveluiden hallinnon henkilöstökulut ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti. ATK-kuluihin varattu määräraha on tasaisella kulutuksella ylittymässä (kolmen kuukauden toteuma 31 %). Tosin osa kustannuksista painottuu talousarvio vuoden alkuun.

Sote avopalveluiden toimintatuotot eivät ole toteutuneet kolmen ensimmäisen kuukauden kuluessa talousarvion mukaisesti (20,6 %). Vastuualueen palveluiden ostot ovat toteutuneet

talousarvio mukaisesti (25 %). Erikoissairaanhoidon ostoihin varattu määräraha on tasaiselle kulutuksella hieman ylittymässä. Kolmen ensimmäisen kuukauden toteumaprosentti 25,1 %.

Erikoissairaanhoidon kustannusten kehittymisen arviointi kolmen ensimmäisen kuukauden toteuman perusteella on vaikeaa, koska kuukausien kustannuksista voi olla suuria vaihteluita. Vastuualueen henkilöstökustannukset ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti. Toimintakate on kolmen kuukauden toteumassa talousarvion raamissa (25,9 %).

Vanhuspalveluiden maksutuotot ovat toteutuneet hieman alle talousarvion (22,3 %). Toimintakulujen toteuma on 24,4 %. palveluiden ostoihin varattu määräraha on lähes talousarvion raamissa (25,3 %), samoin henkilöstökustannukset. Toimintakate on kolmen kuukauden toteumassa talousarvion raamissa (24,9 %).

Vammaispalveluiden maksutuotot ovat toteutuneet lähes talousarvion mukaisesti (23,9 %). Myyntituotot ovat jääneet kolmen kuukauden toteumassa alle talousarvion (9,2 %). Toimintakulujen toteuma 23,2 %, mikä on alle talousarvion. Tästä syystä vastuualueen kolmen kuukauden toteuman toimintakate on talousarvion raamissa (23,9 %). Kulut ovat kasvaneet 9,3% viime vuodesta.

Lasten ja nuorten palveluiden osalta talousarvion toteuma näyttää huolestuttavalta. Toimintatuotot eivät ole toteutuneet vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana talousarvion mukaisesti (12,6 %). Henkilöstökustannukset ovat toteutuneet lähes talousarvion mukaisesti (24,2 %). Palveluiden ostojen toteuma on 35,9 %. Tasasella kulutuksella vastuualueen palveluiden ostot ovat ylittymässä, joka johtuu lastensuojelun avo- ja laitoshuollon ostopalveluihin varatun määrärahan riittämättömyydestä. Kulut ovat kasvaneet lähes 20% viime vuodesta.

Seuraavilla sivuilla talouden toteuma palvelu-alueittain ja koko kunnan osalta tarkemmin kulu-ryhmittäin sekä ennuste, joka on tavoitteellinen. Vaikka talousennusteessa on laskettu jo henkilöstömenojen sekä palveluiden ostojen määrä viime vuotta alhaisemmaksi, alijäämä on 2,4 milj. euroa.

Tuotot / Kulut (ulkoiset) tammi-maaliskuu (tot): palvelualueittain						2.5.2019
	TA 2019	Tot. 2019	Ta tot %	Muutos%	Tot. 2018	TP2018
Kuntajohtaminen						
Tuotot	705 500	21 000	3,0	-11,9	23 835	708 556
Kulut	-1 104 663	-310 076	28,1	-11,8	-351 759	-1 251 755
Netto	-399 163	-289 076	72,4	-11,8	-327 924	-543 199
Vetovoimapalvelut						
Tuotot	20 000	7 089	35,4	-28,2	9 872	61 586
Kulut	-713 851	-102 362	14,3	13,8	-89 947	-670 571
Netto	-693 851	-95 273	13,7	19,0	-80 074	-608 984
Hallintopalvelut						
Tuotot	38 467	3 173	8,2	342,4	717	100 772
Kulut	-860 356	-250 646	29,1	-30,4	-360 336	-1 224 789
Netto	-821 889	-247 473	30,1	-31,2	-359 618	-1 124 017
Konsernin tukipalvelut						
Tuotot	1 913 910	529 644	27,7	-1,9	539 876	1 919 840
Kulut	-8 481 774	-2 250 147	26,5	-2,9	-2 316 303	-8 565 397
Netto	-6 567 864	-1 720 503	26,2	-3,1	-1 776 426	-6 645 557
Perusturvapalvelut						
Tuotot	4 164 754	852 604	20,5	-4,6	893 383	3 956 054
Kulut	-40 574 291	-10 371 028	25,6	9,0	-9 516 694	-42 424 765
Netto	-36 409 537	-9 518 424	26,1	10,4	-8 623 311	-38 468 711
Sivistyspalvelut						
Tuotot	1 251 516	456 889	36,5	22,8	372 142	1 404 191
Kulut	-18 006 459	-4 706 728	26,1	3,7	-4 539 411	-18 320 020
Netto	-16 754 943	-4 249 839	25,4	2,0	-4 167 269	-16 915 829
Tekniset palvelut						
Tuotot	2 890 424	712 584	24,7	15,8	615 604	2 848 379
Kulut	-5 448 942	-1 453 693	26,7	6,2	-1 368 806	-5 371 978
Netto	-2 558 518	-741 108	29,0	-1,6	-753 202	-2 523 599
RAPORTTI YHTEENSÄ						
Tuotot	10 984 571	2 582 983	23,5	5,2	2 455 429	10 999 379
Kulut	-75 190 336	-19 444 680	25,9	4,9	-18 543 255	-77 829 275
Netto	-64 205 765	-16 861 697	26,3	4,8	-16 087 825	-66 829 896

Koko kunnan toteuma ja ennuste	Tilinpäätös 2017	TA 2018	Tilinpäätös 2018	Toteutuma 1-3 / 2018	TA 2019	Toteutuma 1-3 / 2019	Ennuste 2019
Toimintatuotot	11 831 620	10 514 454	10 999 379	2 455 429	10 984 571	2 582 983	10 985 626
Toimintakulut							
henkilöstökulut	-34 663 974	-34 778 862	-35 905 045	-8 202 840	-35 325 034	-8 468 700	-35 643 187
palvelujen ostot	-28 965 443	-27 454 924	-29 660 740	-7 340 108	-27 630 528	-7 667 168	-28 505 467
aineet, tarvikkeet..	-5 477 626	-5 829 031	-5 637 663	-1 577 198	-5 787 288	-1 443 606	-5 626 475
avustukset (p.seteli)	-4 448 504	-5 081 810	-5 289 027	-1 116 350	-5 149 166	-1 593 903	-5 712 080
muut kulut	-1 371 445	-1 351 810	-1 336 655	-306 612	-1 298 320	-324 887	-1 323 208
Yhteensä	-74 926 991	-74 496 437	-77 829 130	-18 543 109	-75 190 336	-19 498 264	-76 810 418
Toimintakate	-63 095 371	-63 981 983	-66 829 751	-16 087 680	-64 205 765	-16 915 281	-65 824 791
Verotulot	44 396 786	44 500 000	43 565 270	11 997 326	45 400 000	11 762 573	44 607 092
valtionosuudet	23 837 666	23 149 275	22 880 466	5 723 625	22 520 000	5 679 653	22 566 184
Rahoitus (netto)	-14 115	-148 500	-30 207	5 305	-94 000	-18 775	-141 939
Vuosikate	5 124 966	3 518 792	-414 221	1 638 576	3 620 235	508 170	1 206 546
Poistot (kiinteistöt jne)	-3 535 528	-3 465 334	-3 514 613	-857 610	-3 623 488	-877 549	-3 617 056
TILIKAUDEN TULOS	1 589 438	53 458	-3 928 834	780 966	-3 253	-369 379	-2 410 510

Konserniyhtiöt

Uima- ja urheiluhallin osalta kolmen ensimmäisen kuukauden toteumassa ei mitään isoja merkittäviä muutoksia ole havaittavissa verrattuna aikaisempiin vuosiin. Lämmityskulut ovat olleet ensimmäisen kolmen kuukauden aikana korkeammat kuin vuonna 2018.

Uimahallin kävijämäärät ovat pysyneet vakiintuneella tasolla. Kunto-/voimailusalin kävijämäärät ovat olleet lievässä nousussa viime syksystä lähtien. Selkeänä uutena asiana voi todeta, että kahviotoiminnan siirtyminen halliyhtiön omaksi toiminnaksi on osoittautunut hyväksi päätökseksi, kun sitä vertaa aikaisemmilta vuosilta kahvioyrittäjältä saatuun vuokratuloon. Kahvion toteutuma osoittaa ensimmäiseltä kolmelta kuukaudelta lähes + 5000 euroa. Palaute kahviotoiminnasta on ollut myös pääsääntöisesti positiivista.

JVP- Euran alkuvuoden (tammi-maaliskuu) tuotot ovat hieman suuremmat kuin budjetoidut. Taksalaskelma päivitetään loppuvuodeksi alkuvuoden toteutuneiden mukaisiksi heinäkuussa, mikä korjaa loppuvuoden tuottoja vastaamaan

enemmän vuosibudjetin tuottoja. Käyttökuluissa ollaan budjetoidun linjassa.

Investoinnit: Ei investointeja Q1/2019.

Henkilöstö on pysynyt samana. Laitoksella työskentelee kaksi prosessinhoitajaa ja laitosisinööri toimitusjohtajan lisäksi.

Puhdistustuloksia voi seurata reaaliaikaisesti JVP Euran sivuilta <http://www.jvp-aura.fi/tulokset/> Ympäristöluvan mukaiset raja-arvot on saavutettu kaikilta osin. Tarkkailumittauksien perusteella voi arvioida puhdistamon toiminnan tehostumista.

Ympäristölupaan liittyvät asiat:

Ympäristöluvan mukaisesti AVI on vaatinut yhtiöltä selvitystä uudesta puhdistettujen jätevesien purkupaikasta, joka toteutettaisiin yhdessä Apetit Oy:n ja Säkylän kunnan kanssa. Esiselvitykseen toimitettiin Laki ja Veden lisäselvitys 30.8.2018 laitoksen suunnitelluista tehostustoimista ja purkuveden laadun parantumisesta. Hallitus hyväksyi kokouksessa 16.8.2018 konsultin ehdottaman tasaus- ja varoallasinvestoinnin laitoksen tehostamistoimenpiteeksi.

Ympäristölupa velvoitti myös JVP-Euraa tekemään selvityksen AVI:lle vahingonkorvauksista, joita JVP-Euran toiminta aiheuttaa joenvarren asukkaille ja toimijoille. Asianajotoimisto AHS-Laki teki hallituksen hyväksymän selvityksen ja ehdotuksen vahingonkorvauksista. Molempiin selvityksiin tehdään paraikaa vastinetta muistutuksiin, mielipiteisiin ja lausuntoihin. Vastineiden määräpäivä on 15.5.2019.

Kauttuanpuiston talous on ollut haasteiden edessä viime vuodet, kun toisaalta vuokrausasteet ovat hieman laskeneet ja samalla on yritetty kuroa vuosien korjausvelkaa kiinni. Myös kuluvalle vuodelle on suunniteltu sekä isompia korjausinvestointeja (mm. Keskitien parvekeremontti) kuin myös pienempiä vuosikorjauksia noin puolen miljoonan euron arvosta. Vuokrausaste on selvästi tippunut yli 90% tasosta, mutta on vielä kunnalliseksi vuokrataloyhtiöksi korkea n. 86%. Asuntoja on silti tyhjänä tai vapautumassa yli 30 kappaletta, jotka tyhjänä rasittavat yhtiön taloutta.

Yhtiön talous on kuitenkin tasapainossa (vuokratulot kattavat käyttökulut, korjaukset ja poistot). Sähköisen huoltokirjan käyttöönottamisella on kiinteistöjen ylläpitoa saatu järjestelmälliseksi ja kulujen seurannan avulla voidaan arvioida mm. talojen energiainvestointien tehokkuutta.